

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه صادقیه شهرستان تبریز

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

شیوه های آموزش باورهای دینی به کودکان

(تا هفت سال)

استاد راهنما

حجة الاسلام والمسلمین سجاد یوسفی

استاد داور

پژوهشگر

الناز خانی

مهر ماه ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه صادقیه شهرستان تبریز

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

شیوه های آموزش باورهای دینی به کودکان (تا هفت سال)

استاد راهنما

حجة الاسلام والمسلمین سجاد یوسفی

استاد داور

پژوهشگر

الناز خانی

مهر ماه ۱۳۹۴

تحمیدیه

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا عَرَفْنَا مِنْ نَفْسِهِ، وَ أَلْهَمَنَا مِنْ شُكْرِهِ، وَ فَتَحَ لَنَا مِنْ أَبْوَابِ الْعِلْمِ بِرُبُوبِيَّتِهِ ... حَمْدًا يُضِيءُ
لَنَا بِهِ ظُلُمَاتِ الْبَرْزَخِ، وَ يُسَهِّلُ عَلَيْنَا بِهِ سَبِيلَ الْمَبْعَثِ، وَ يُشَرِّفُ بِهِ مَنَازِلَنَا عِنْدَ مَوَاقِفِ الْأَشْهَادِ ... حَمْدًا لَا
مُنْتَهَى لِحَدِّهِ، وَ لَا حِسَابَ لِعَدَدِهِ، وَ لَا مَبْلَغَ لِعَاقِبَتِهِ، وَ لَا انْقِطَاعَ لِأَمَدِهِ حَمْدًا يَكُونُ وَصْلَةً إِلَى طَاعَتِهِ وَ عَفْوِهِ، وَ
سَبَبًا إِلَى رِضْوَانِهِ، وَ ذَرِيعَةً إِلَى مَغْفِرَتِهِ، وَ طَرِيقًا إِلَى جَنَّتِهِ، وَ خَيْرًا مِنْ نَقِمَتِهِ، وَ أَمْنًا مِنْ غَضَبِهِ، وَ ظَهِيرًا عَلَى
طَاعَتِهِ، وَ حَاجِزًا عَنِ مَعْصِيَتِهِ، وَ عَوْنًا عَلَى تَأْدِيبِ حَقِّهِ وَ وَطَائِفِهِ، حَمْدًا نَسْعُدُ بِهِ فِي السُّعْدَاءِ مِنْ أَوْلِيَائِهِ، وَ
نَصِيرُ بِهِ فِي نَظْمِ الشُّهَدَاءِ بِسُيُوفِ أَعْدَائِهِ، إِنَّهُ وَلِيُّ حَمِيدٍ.^١

^١. علی بن الحسین، صحیفه سجادیه، مترجم حسین، انصاریان، چاپ ششم، تهران، پیام آزادی، سال ۱۳۷۹، ص ۴۰-۳۵.

تقدیم

تقدیم به آن که

کسی صدای حق حق گریه اش را نشنید و گهواره اش هیچگاه او را در آغوش نکشید.

همو که در جایی که هیچ کس، حتی پدر، زمزمه درد آلود مادر را نمی شنید، او ذره ذره با آوای غم آلود

مادر آب می شد.

همو که مادرش وقتی به دنیا نیامده بود، انیس مادر بزرگ بود در خلوت غم ها، مگر می شود باور کرد که

او درس همدردی از مادر نیاموخته باشد؟

همو که اگرچه قبل از این که چشمش به دنیا باز شود چشم از دنیا بست و داغ یک لبخند شیرین

کودکانه اش به دل مادر نشست؛ اما در اوج سکوت، فریاد مدافعانه اش از پدر، رساترین فریاد بود.

همو که می گویند فشار دیوار بود که پروازش داد؛ اما باور من آن است که ناله دادخواهی مادر بود که

تاب از کفش برد.

همو که روشن ترین پرسشی است که پاسخش پرده از مظلومیت مادر برمی دارد: « چرا پیش از این که

بیایی رفتی؟؟؟ »

اولین شهید راه علی علیه السلام

محسن بن علی

منابع

الف) کتب فارسی

قرآن کریم

نهج البلاغه

۱. ابراهیمی اقلیدی، علی، اصول فرزندداری، چاپ دوم، قم، تهذیب، سال ۹۳.
۲. امینایی، مریم، سالهای حساس رشد از تولد تا سه سالگی، چاپ سوم، تهران، نشر مرکز، سال ۱۳۷۰.
۳. اسپارک، برنارد، آموزش در دوران کودکی، مترجم حسین نظری، چاپ هشتم، مشهد، آستان قدی رضوی، سال ۱۳۸۶.
۴. آقازاده، محرم، روشهای نوین تدریس، چاپ پنجم، تهران، آبیژ، پاییز ۱۳۸۸.
۵. بهشتی، احمد، تربیت کودک در جهان امروز، چاپ ششم، قم، بوستان کتاب، سال ۱۳۹۰.
۶. باهنر، ناصر، آموزش مفاهیم دینی همگام با روانشناسی رشد، چاپ دهم، تهران، نشر بین الملل، بهار ۱۳۸۸.
۷. پرینگل، میاکلر، نیازهای کودکان، مترجمان نیره ایجادی، جواد شافعی مقدم، چاپ دوم، تهران، رشد، بهار ۸۶.
۸. تافلر، الوین، شوک آینده، مترجم حشمت الله، کامرانی، چاپ چهارم، تهران، نشر علم، سال ۱۳۷۹.
۹. جواد آملی، عبدالله، دین شناسی، چاپ چهارم، قم، اسراء، دیماه ۱۳۸۵.
۱۰. جواد آملی، عبدالله، مفاتیح الحیات، چاپ بیست و یکم، قم، اسراء، بهار ۱۳۹۱.

۱۱. چنارانی، محمد علی، رفتار پیامبر با کودکان و نوجوانان، چاپ اول، مشهد، آستان قدس رضوی، سال ۱۳۷۹.
۱۲. حسینی زاده، سیدعلی، سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام (تربیت فرزند)، چاپ یازدهم، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تابستان ۱۳۹۱.
۱۳. حسینی، امیر خسرو، خانواده خوشبخت، فرزند موفق، چاپ هشتم، تهران، عارف، سال ۱۳۹۱.
۱۴. خدایی، زبیده، خدا فرزند سالم و صالح می خواهیم، چاپ اول، قم، قلم زنان، تابستان ۹۳.
۱۵. خدایی خیای، سیامک، روانشناسی بازی، چاپ اول، تبریز، احرار، پاییز ۸۰.
۱۶. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، محمد معین و همکاران، ج ۱۰، تهران، دانشگاه تهران، مهر ۱۳۴۳.
۱۷. رزاقی، هادی، نگرش و ایمان در تربیت دینی، چاپ اول، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، سال ۱۳۷۸.
۱۸. سالاری فر، محمدرضا، آشنایی با روانشناسی، چاپ دوم، قم، مرکز نشر هاجر، تابستان ۱۳۹۰.
۱۹. سعیدی، سهراب، دنیای ادبیات کودک و نوجوان، چاپ اول، قم، دارالتفسیر، سال ۱۳۹۰.
۲۰. سیدمیرزایی، سید داوود، شاهرخی، سید علی، قطبی، هادی، آداب و آفات تربیت کودک و نوجوان، چاپ پانزدهم، قم، احمدیه، سال ۱۳۹۰.
۲۱. شعاری نژاد، علی اکبر، روانشناسی رشد، چاپ بیستم، تهران، اطلاعات، سال ۱۳۹۲.
۲۲. شجاعی، محمدصادق، بازی کودک در اسلام، چاپ چهارم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۹.
۲۳. صفایی حایری، علی، مسئولیت و سازندگی، چاپ نهم، قم، انتشارات لیلہ القدر، پاییز ۱۳۹۱.
۲۴. طباطبایی، سیدمحمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه سیدمحمدباقر، موسوی همدانی، ج ۲، چاپ پنجم، قم، دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، سال ۱۳۷۴.

۲۵. طهرانی، مجتبی، سلوک عاشورایی، چاپ اول، تهران، موسسه فرهنگی پژوهشی مصابیح الهدی، پاییز ۱۳۹۱.

۲۶. طهرانی، مجتبی، ادب الهی، ج ۳ (تربیت فرزند)، چاپ اول، تهران، موسسه فرهنگی پژوهشی مصابیح الهدی، سال ۱۳۹۴.

۲۷. عباسی ولدی، محسن، من دیگر ما، چاپ هفتم، قم، جامعه الزهرا سلام الله علیها، تابستان ۱۳۹۳.

۲۸. فرهادیان، رضا، والدین و مربیان مسئول، چاپ پنجم، قم، بوستان کتاب، سال ۱۳۹۲.

۲۹. فرهادیان، رضا، آنچه درباره کودکان و نوجوانان باید بدانیم، چاپ سوم، قم، بوستان کتاب، سال ۱۳۸۸.

۳۰. فلسفی، محمدتقی، کودک از نظر وراثت و تربیت، ج ۲، چاپ یازدهم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، سال ۱۳۹۰.

۳۱. فرخ مهر، حسین، نقش دلپذیر، چاپ اول، تهران، عابد، پاییز ۱۳۸۱.

۳۲. فقیهی، علی نقی، تربیت جنسی، مبانی، اصول و روشها از نظر قرآن و حدیث، چاپ اول، قم، دارالحدیث، سال ۱۳۸۷.

۳۳. قاسمی، محمدعلی، دوران طلایی تربیت چاپ پنجم، قم، نورالزهرا، سال ۱۳۹۳.

۳۴. کریمی، عبدالعظیم، مراحل شکل گیری اخلاق در کودک، چاپ دوم، تهران، تربیت، سال ۷۶.

۳۵. گریوانی، مسلم، خدایی که در این نزدیکی است، چاپ پنجم، مشهد، ضریح آفتاب، سال ۱۳۹۱.

۳۶. محمد ری شهری، محمد، و همکاران، دانشنامه عقاید اسلامی، ج ۱، چاپ سوم، قم، دارالحدیث، سال ۱۳۹۱.

۳۷. الموسوی الخمینی، روح الله، شرح حدیث جنود عقل و جهل، چاپ دهم، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، سال ۱۳۸۵.

۳۸. مظفری، اکبر، پژوهشی پیرامون عروسک آمریکایی باری، چاپ پنجم، قم، سلمان فارسی، اسفند ۱۳۸۹.

۳۹. هیوز، فرگاس پیتز، روان شناسی بازی، ترجمه کامران گنجی، چاپ دوم، تهران، رشد، زمستان ۱۳۸۷.

۴۰. هترینگتون، ای میوس، پارک، راس دی، روان شناسی کودک از دیدگاه معاصر، مترجمان جواد طهوریان و دیگران، ج ۱، چاپ اول، مشهد، آستان قدس رضوی، سال ۱۳۷۳.

۴۱. هروی طبسی، محمد جواد، حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت علیهم السلام، چاپ هفدهم، قم، بوستان کتاب، سال ۱۳۹۰

(ب) کتب عربی

۴۲. اصفهانی، راغب، مفردات الفاظ قرآن کریم، مترجم حسین خداپرست، چاپ اول، قم، نوید اسلام، زمستان ۱۳۸۷

۴۳. ابن منظور، لسان العرب، تصحیح امین محمد عبدالوهاب و محمد صادق العبیّدی، چاپ اول، بیروت، داراحیاء التراث العربی، سال ۱۴۱۶ هجری، ۱۹۹۵ میلادی.

۴۴. ابن طاووس، علی بن موسی، فلاح السائل و نجاح المسائل، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، سال ۱۴۰۶ ق.

۴۵. پاینده، ابو القاسم، نهج الفصاحة، چاپ چهارم، تهران، دنیای دانش، سال ۱۳۸۲.

۴۶. تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، غررالحکم و درر الکلم، مصحح سید مهدی، رجایی، قم، دار الکتب الاسلامی، ۱۴۱۰ ق.

۴۷. حر عاملی، محمد بن حسن، **وسائل الشیعه**، چاپ اول، قم، موسسه آل البيت عليهم السلام،

سال ۱۴۰۹ ق.

۴۸. طبرسی، حسن بن فضل، **مکارم الاخلاق**، چاپ چهارم، قم، شریف رضی، سال ۱۳۷۰.

۴۹. علی بن الحسین، **صحیفه سجادیه**، مترجم حسین، انصاریان، چاپ ششم، تهران، پیام آزادی.

۵۰. قمی، عباس، **سفینه البحار**، چاپ اول، قم، اسوه، ۱۴۱۴ ق.

۵۱. کلینی، محمد بن یعقوب، **الکافی**، چاپ چهارم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، سال ۱۴۰۷ ق.

۵۲. کراجکی، محمد بن علی، **کنزالفوائد**، چاپ اول، قم، دارالذخائر، سال ۱۴۱۰ ق.

۵۳. محمد ری شهری، محمد، **تربیه الطفل فی الاسلام**، عباس، پسندیده، چاپ اول، قم،

دارالحديث، سال ۱۴۲۸.

۵۴. محمدی ری شهری، محمد، **حکمت نامه کودک**، چاپ ششم، قم، موسسه علمی فرهنگی

دارالحديث، سال ۱۳۹۱.

۵۵. محمدی ری شهری، محمد، **میزان الحکمه**، چاپ یازدهم، قم، دارالحديث، سال ۱۳۸۹.

۵۶. ابراهیم، مصطفی و همکاران، **المعجم الوسیط**، چاپ دوم، تهران، انتشارات مرتضوی، سال ۱۳۸۵.

۵۷. محمد باقر، مجلسی، **بحار الانوار**، بیروت، دار احیاء التراث العربی، سال ۱۴۰۳ ق.

۵۸. حسین بن محمد تقی، نوری، **مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل**، چاپ اول، قم، موسسه

آل البيت، سال ۱۴۰۸ ه.ق.